

Światopogląd ucznia

Cykl warsztatów w trakcje S.D.P. 2020/2021
Gliwice, jesień '2020

Wojciech Apel
wojtek@pp.org.pl
601425019

Światopogląd ucznia

Proponuję cztery spotkania, na cztery tematy:

1. O słowach (filozofia)
2. O Bogu (teologia)
3. O człowieku (antropologia)
4. O grupach (socjologia)

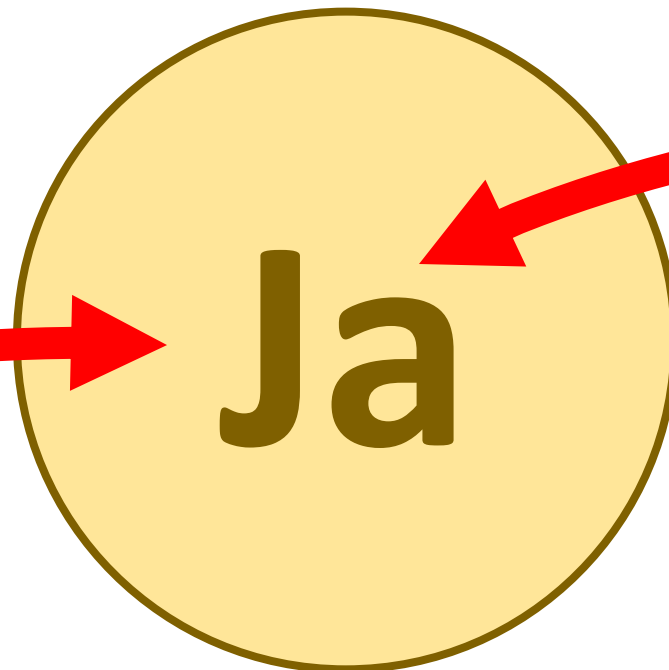
Wyzwanie

TVN24

Czy udział w proteście
jest grzechem? Ksiądz
Jacek Prusak odpowiada

2 godziny temu

Przykłady pytań

1. Czy udział w proteście jest grzechem? (pytanie z TVN24)
2. Czy chcę aby w Polsce wprowadzono Bezwarunkowy Dochód Podstawowy?
3. Czy Polska powinna być otwarta na imigrantów?
4. Czy szczepienia powinny być obowiązkowe?
 - Czy ja chcę być zaszczepiony?
 - Czy zakabluję sąsiada, który nie chce dać się zaszczepić?
5. Przykład pokrętności:
 - Czy rodzice mają prawo wpływać na wychowanie swojego dziecka?
 - Czy państwo ma prawo wpływać na wychowanie dzieci?
 - Powszechne szkolnictwo jest prawem czy obowiązkiem?
 - Czy w tej dziedzinie wzorce europejskie są dobre?
 - **... a co to jest dobro?**

Mądrość a myślenia

*Jeżeli w twoje serce wstąpi mądrość
i poznanie będzie miłe twojej duszy,
rozwaga będzie czuwać nad tobą,
a **myślenie** będzie ciebie chronić. (Przyp 2:10)*

*Bóg dał nam ducha trzeźwego **myślenia**. (2Tm1:7)*

תבונה

tabuwn

Σωφρονισμού

sōfronismou

Światopogląd ucznia

Część #1 – O słowie (filozofia)

Cykl wykładów w trakcie S.D.P.
Gliwice, jesień '2020

Wojciech Apel
wojtek@pp.org.pl
601425019

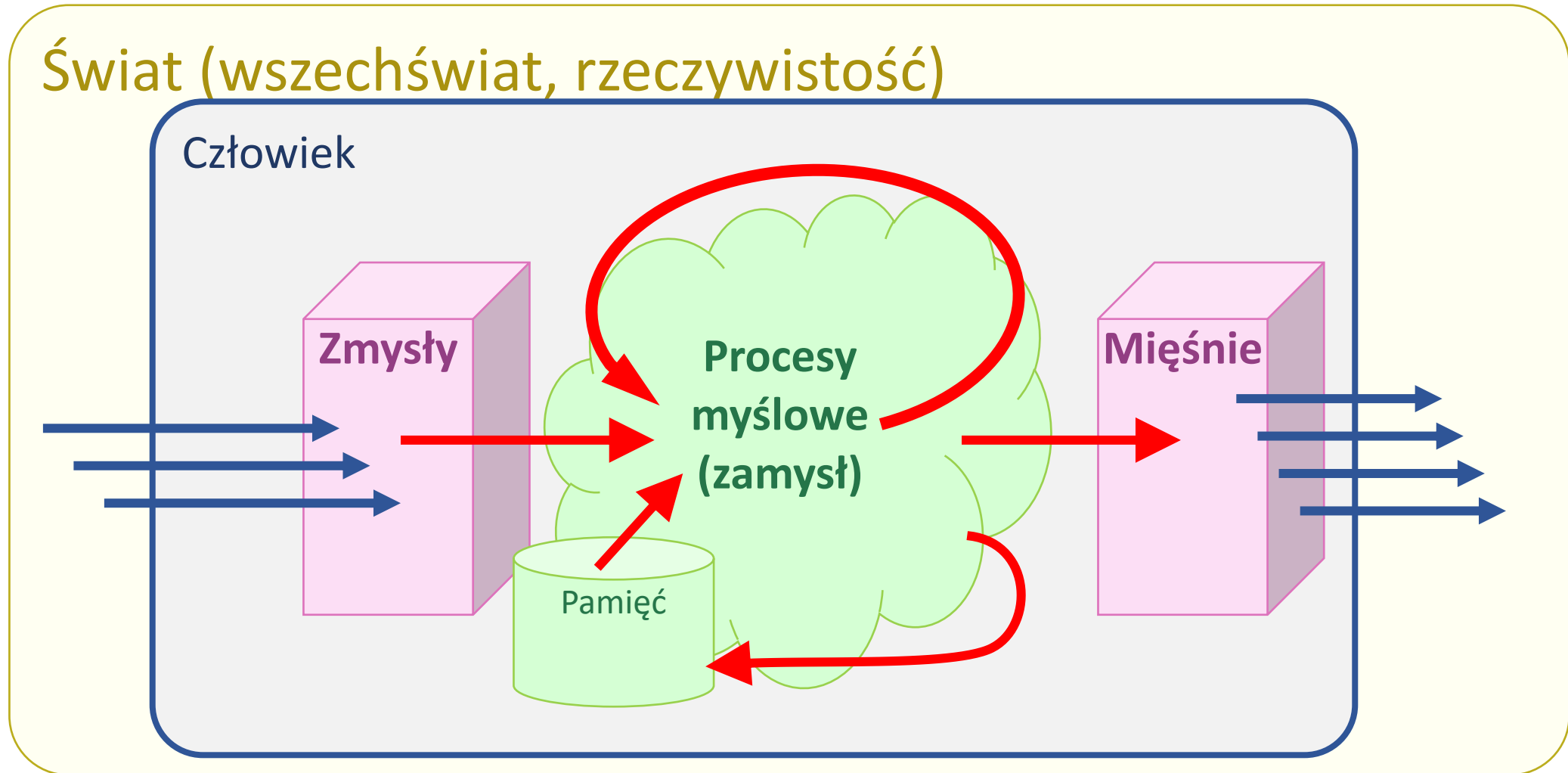
Plan wykładu o słowach

1. Ważność słów
2. Ważność znaczenia słów
3. Ważne słowa (przykłady)
4. Definicja prawdy
5. Światopogląd
6. Twój światopogląd o prawdzie

7. Dodatki
 1. Zasady interpretacji Pism
 2. Wiarygodność Pism

#1. Ważność słów

Bardzo uproszczony model przepływu informacji przez człowieka

Definicja informacji

Informacja (łac. *informatio* – przedstawienie, wizerunek; *informare* – kształtować, przedstawiać) – termin interdyscyplinarny, definiowany różnie w różnych dziedzinach nauki; najogólniej – właściwość pewnych obiektów, relacja między elementami zbiorów pewnych obiektów, której istotą jest zmniejszanie niepewności (nieokreśloności).

Można wyróżnić dwa podstawowe punkty widzenia informacji:

1. obiektywny – informacja oznacza pewną właściwość fizyczną lub strukturalną obiektów (układów, systemów), (...);
2. subiektywny – informacja istnieje jedynie względem pewnego podmiotu, najczęściej rozumianego jako umysł, gdyż jedynie umysł jest w stanie nadać elementom rzeczywistości znaczenie (sens) i wykorzystać je do własnych celów.

Definicja słowa

Słowo – elementarna część mowy. Jego pisanym odpowiednikiem jest wyraz. Za pomocą słów określa się wszelkie pojęcia, np. obiekt lub klasę obiektów rzeczywistych ale też pojęcia abstrakcyjne.

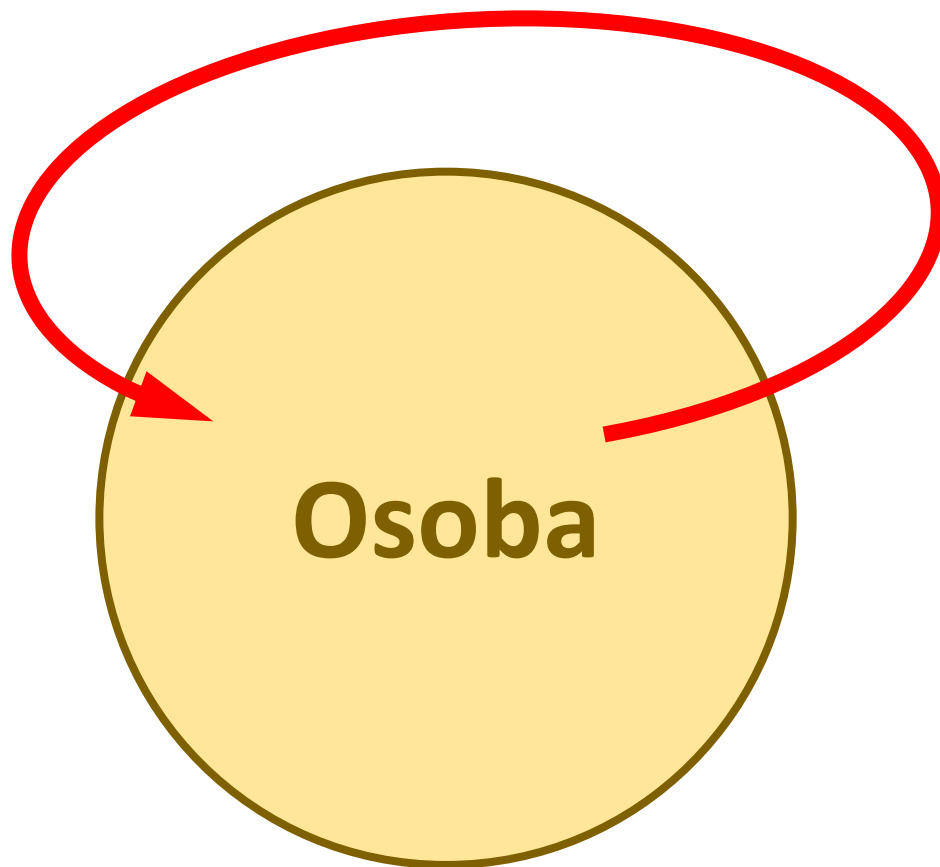
Znaczenia słów człowiek poznaje stopniowo, rozpoczynając od niemowlęstwa. Wymiana słów wiąże się z przekazywaniem informacji i emocji.

Definicja zdania

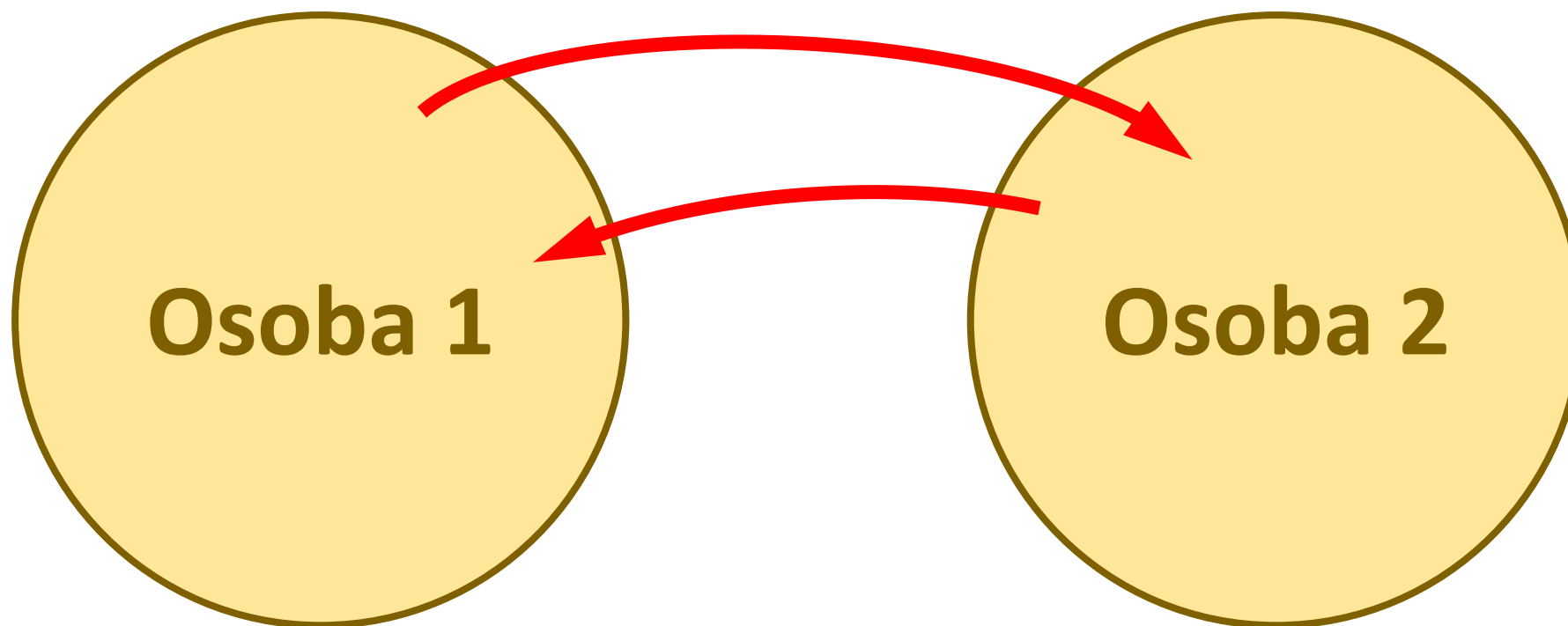

Zdanie (łac. *sententia*) – wypowiedź służąca do zakomunikowania jakiejś treści podlegająca ograniczeniom formalnym.

Słowa są ważne w procesach myślowych

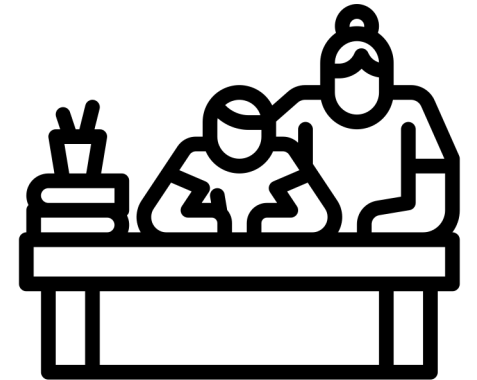

Ważność słów w komunikowaniu się osób

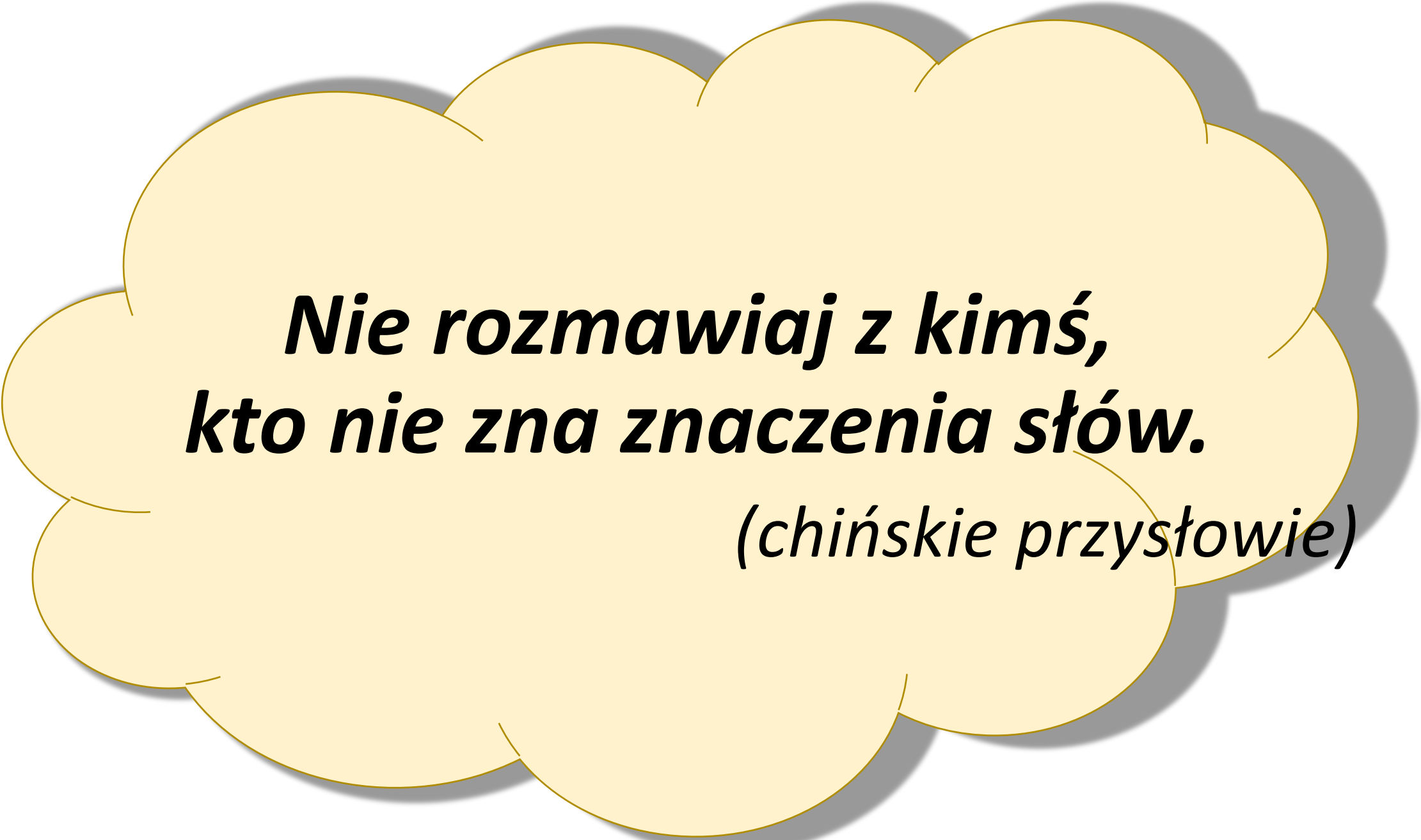

Ćwiczenie

- Przypomnij sobie przyjemny moment z ostatnich 48 godzin.
- Opisz go jednym zdaniem. Zapisz, zapamiętaj.
- Opisz go innym zdaniem, zdaniem które nie zawiera słów użytych już w zdaniu pierwszym.
- I tak jeszcze raz, i jeszcze raz.

#2. Ważność znaczenia słów

***Nie rozmawiaj z kimś,
kto nie zna znaczenia słów.***

(chińskie przysłowie)

Przykład gry znaczeniem słów

(...) Wielu myśli i czuje inaczej, szukając Boga lub spotykając Go w różny sposób. W tym tłumie, w szeregu różnych religii, jedno jest absolutnie pewne dla wszystkich: jesteśmy dziećmi Boga. (...)

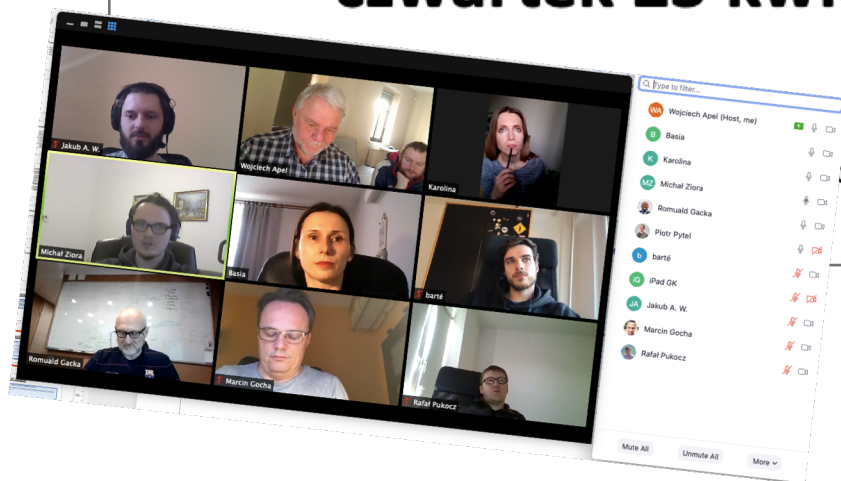
(Papież Franciszek, styczeń 2019)

Warsztaty w kwietniu i maju '2020

**„Zabawa w słowa”
czyli spotkania kuchennych filozofów
w ramach lekcji polskiego
(bo nie ma lekcji greckiego)**

**Spotkanie #5,
czwartek 23 kwietnia 2020**

Technologii ZOOM prowadzi W
wojtek@pp.org.pl, 6

Zasady naszej pracy

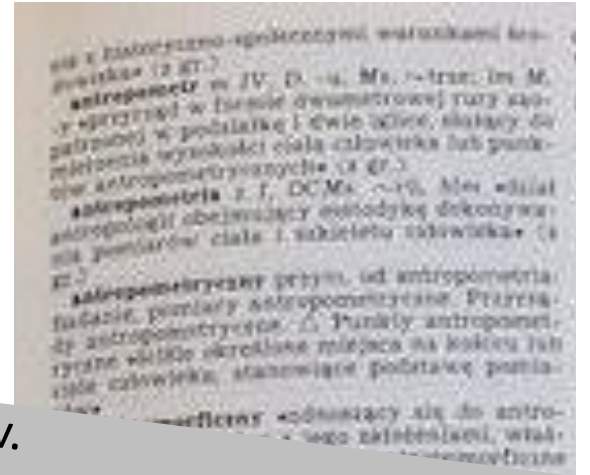
**„Zabawa w słowa”
czyli spotkania kuchenne
w ramach lekcji**

(bo nie ma lekcji)

**Spotkanie
czwartek 23 kw**

Spotkania za pomocą

1. Myślimy, nie śpimy, robimy burzę mózgów.
2. Notujemy! Notujemy w notatnikach, zeszytach, plikach DOC lub TXT.
3. Metodologia pracy:
 - Szukamy związków frazeologicznych, z nich wnioskujemy dzisiejsze znaczenia.
 - Dyskutujemy
 - Proponujemy określenie (definicje)
 - Sprawdzamy spójność z innymi słowami, z tymi które już określiliśmy.
 - Komu nie pasuje – robi protokół rozbieżności
 - Sprawdzamy czy polskie słowo ma odpowiednik grecki, ew. łaciński lub hebrajski. Szukamy go w Biblii i patrzymy czy się zgadza.
4. Nie wolno zaglądać na W34 Zabawa w Słowa (albo lepiej, tylko Wojtkowi wolno).

#3. Ważne słowa

Ważne słowa z podziałem na kategorie (wybór Wojtka)

Rzeczywistość	Osoba	Atrybuty	Relacje	Systemy
Prawda	Bóg	Wolność	Samotność	Światopogląd
Rzeczywistość	Osoba	Wola	Społeczność + relacja	Teizm
Stworzenie	Człowiek	Moc	Państwo	Ateizm
Byt	Duch	Odpowiedzialność	Miłość	Materializm
Dobro		Władza	Nienawiść	Naturalizm
Zło		Sprawiedliwość	Niewola	Racjonalizm
Wiedza		Miłosierdzie	Wojna	Panteizm
Wiara			Gwałt	Bezbożność
Głupota				Pragmatyzm
Prawo				Hedonizm
Grzech				Deizm

Słowa dotyczące rzeczywistości

Rzeczywistość	Osoba	Atrybuty	Relacje	Systemy
Prawda				
Rzeczywistość				
Stworzenie				
Byt				
Dobro				
Zło				
Wiedza				
Wiara				
Głupota				
Prawo				
Grzech				

Prawda

1. **Prawda** to opis rzeczywistości.
2. **Prawda** to wynik operacji porównania jakiegoś opisu z rzeczywistością.

O tym będzie więcej

Rzeczywistość

1. **Rzeczywistość** to wszystko wszędzie i zawsze.
2. **Rzeczywistość** to wszystko co istnieje.

Stworzenie

Stworzenie to ta część rzeczywistości, która jako stworzona przez Boga jest od Niego różna.

Byt

Byt to coś.

Ciekawostka:

Kol 1:15-16 BT5 - *Jezus jest obrazem Boga niewidzialnego - Pierworodnym wobec każdego stworzenia, ⁽¹⁶⁾ bo w Nim zostało wszystko stworzone: i to, co w niebiosach, i to, co na ziemi, byty widzialne i niewidzialne, czy to Trony, czy Panowania, czy Zwierzchności, czy Władze. Wszystko przez Niego i dla Niego zostało stworzone.*

Dobro

Dobro to stan rzeczy w jakim Bóg chce aby się one znajdowały.

- To kluczowe pojęcie do wszelkich rozważań moralnych.
- Pojęcie to, a właściwie jego brak to wielki problem ateistów, choć starają się o tym nie mówić.

Zabawa językiem

Mężczyzna gwałci nastolatkę w ciemnej uliczce.

Jego ciało, jego wybór. Wybór nie przymus! Nikt nie może mu narzucać swojej moralności. Nie wszyscy są wierzący! Jak będzie chciał, to i tak będzie gwałcił.

Nie popieram gwałtu. Jestem przeciwny gwałtom. Ja bym nikogo nie zgwałcił. Chociaż nie wiem co końca, jakbym się czuł, gdybym był w sytuacji tego gwałciciela. Nie masz pojęcia przez co on przeszedł. Życie nie jest czarno- białe. Ma wiele odcieni szarości. Bóg daje człowiekowi wolny wybór i my też powinniśmy.

Przecież prawo nie zmienia serca. Trzeba kochać tego gwałciciela, dawać mu przykład swoim życiem i głosić mu Ewangelię. I czekać aż sam zechce przestać gwałcić. Gwałcicielu- ja Ciebie nie osądzam! Jeśli poczułeś się kiedyś osądzany przez jakiś kościół, to przepraszam! Chcę Ci powiedzieć, że Bóg Cię kocha i obejmuje swoimi ramionami. Gwałt bez granic!

Autor: Anna Górka via Michał Prończuk, 2 listopada 2020

Zło

Zło to brak (nieistnienie lub nieobecność) dobra.

Wiedza

Wiedza to znajomość prawdy.

Wiara

1. **Wiara** to dopełnienie wiedzy w poznaniu o to, czego wiedzieć się nie da.
2. **Wiara** to ta część światopoglądu (poznania), które nie jest wiedzą.

Głupota

Głupota to cecha działania, myślenia, albo postawy charakteryzująca się brakiem wiedzy lub błędnym wnioskowaniem z wiedzy posiadanej.

Prawo

Prawo - ogłoszone przez władcę zasady postępowania obowiązujące na terytorium, gdzie władca włada, które to zasady podlegać będą przez tego władcę sprawiedliwej ocenie.

- Prawa logiki? Tak!
- Prawa fizyki? Tak – Stworzyciel je ustalił, a człowiek je odkrywa.
- Prawo Mojżeszowe? Tak! Bóg objawił je przez Mojżesza Izraelowi aby ...
- Kodek cywilny? Tak! Na jego podstawie możesz wpłacić zaliczkę kupując dom. A Kodeks drogowy?

Grzech

Grzech to postawa lub działanie sprzeczne z charakterem Stwórcy.

Słowa dotyczące osób

[illegible]

Bóg

Bóg to osobowy absolut, istota konieczna.

Słowa dotyczące atrybutów osób

Rzeczywistość	Osoba	Atrybuty	Relacje	Systemy
		Wolność		
		Wola		
		Moc		
		Odpowiedzialność		
		Władza		
		Sprawiedliwość		
		Miłosierdzie		

Wolność

Wolność to możliwość podjęcia decyzji.

Moc

Moc to możliwość realizacji własnych decyzji, a w przypadku osób posiadających władzę przywilej egzekwowania wprowadzonego prawa.

- Wolą podejmuję decyzje, moc jest mi potrzebna aby ją zrealizować.
 - → niemoc, bezmoc, Jezusowi dana jest wszelka moc, a my otrzymamy moc z wysoka.
- Bramy piekieł kościoła nie przemogą (nie mają takiej mocy).

Wola

Wola to jeden z podstawowych atrybutów osoby stanowiący o możliwości podejmowania przez nią decyzji (aktów woli).

Odpowiedzialność

Odpowiedzialność to gotowość do ponoszenia wszelkich konsekwencji własnych decyzji (aktów swojej woli) i działań.

- Pojawia się problem czasu.
- Pojawia się *Zasada przyczynowo-skutkowa*.

Słowa dotyczące relacji

Rzeczywistość	Osoba	Atrybuty	Relacje	Systemy
			Samotność	
			Społeczność + relacja	
			Państwo	
			<u>Miłość</u>	
			Nienawiść	
			Niewola	
			Wojna	
			<u>Gwałt</u>	

Samotność

Samotność to stan osoby, w którym nie realizuje ona relacji międzyosobowych (interpersonalnych) z innymi osobami.

- Nie jest dobrze aby człowiek był sam.

Państwo

Państwo to sposób zorganizowania społeczności mieszkającej na danym terenie.

Miłość

1. **Miłość** to relacja między osobami, zakładająca czynienie drugiej osobie dobra. Czasami miłość wymaga ofiary.
2. **Miłość** to przyjemny stan emocji wywołany bliskością drugiej osoby.

- Arystoteles: najwyższą formą miłości jest polityka. Polityka, czyli świadome wpływanie na życie ludzi dla dobra wspólnego, czyli również ich szczęścia czy też dobra.

Nienawiść

Nienawiść to relacja do innej osoby mająca na celu doprowadzenie do jej nieistnienia.

Wojna

Wojna to oddziaływanie z użyciem przemocy osoby na osobę, mające na celu aby ta jedna osoba wykonywała wolę tej drugiej wbrew swej własnej.

- Clauzewitz: wojna jest narzędziem prowadzenia polityki.

Gwałt

Gwałt to użycie mocy w celu przełamania woli innej osoby.

Słowa dotyczące systemów

Rzeczywistość	Osoba	Atrybuty	Relacje	Systemy
				Światopogląd
				Teizm
				Ateizm
				Materializm
				Naturalizm
				Racjonalizm
				Panteizm
				Bezbożność
				Pragmatyzm
				Hedonizm
				Deizm

Klasyfikacja światopoglądów: 3 wystarczą

Panteizm

Kryterium używania logiki

Teizm

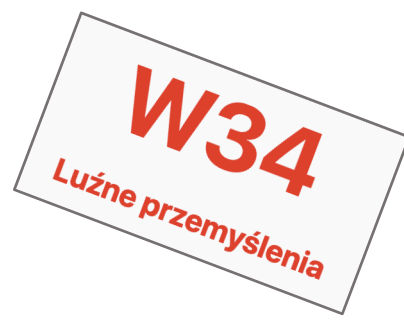
Logiczne zaprzeczenie

Ateizm (materializm,
naturalizm)

#4. Definicja prawdy

Prawda

(W34 '2004)

Prawda to opis rzeczywistości.

O prawdzie dziś

1. Jeżeli ktoś wam mówi, że nie ma prawdy obiektywnej to na pewno kłamie.
2. Żyjemy w czasach gdy prawda nie jest już najważniejszą wartością.
3. Dobrze określenie naszych czasów to ***postprawda***.
4. To w co teraz należy wierzyć to **narracje**.
5. To w co teraz należy wierzyć to narracje, różne narracje bo wg świata należy nie przejmować się, że są wzajemnie sprzeczne, że się wykluczają.

O prawdzie zawsze

- Bóg zna prawdę.
- Bóg wypowiedział Słowo i stało się.
 - -> dlatego przez Jezusa wszystko się stało.
 - -> dlatego Jezus jest prawdą.
- Bóg jest zainteresowany abyśmy szukali prawdy. Dlatego się objawia.
- Bóg jest zainteresowany abyśmy żyli w prawdzie. Dlatego zbawia i daje moc.
- Prawda to zbiór wypowiedzi, myśli Boga – prawda to światopogląd Pana Boga (grupa dPP: wiosna '2020)

Nie jest prawdą, że prawda wyzwala!

Gdy to mówił, wielu w Niego uwierzyło.

I właśnie do tych Żydów, którzy uwierzyli, Jezus powiedział:

Jeśli wytrwacie w moim Słowie,

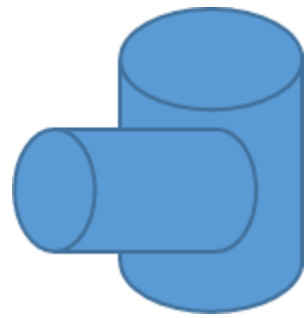
... to istotnie jesteście moimi uczniami

... i poznacie prawdę,

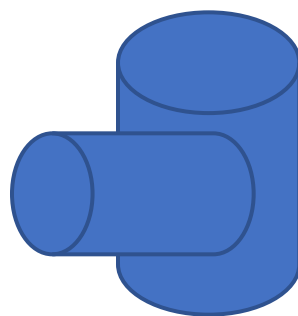
... a prawda was wyzwoli.

(J8:30-32 eib)

Obraz prawdy

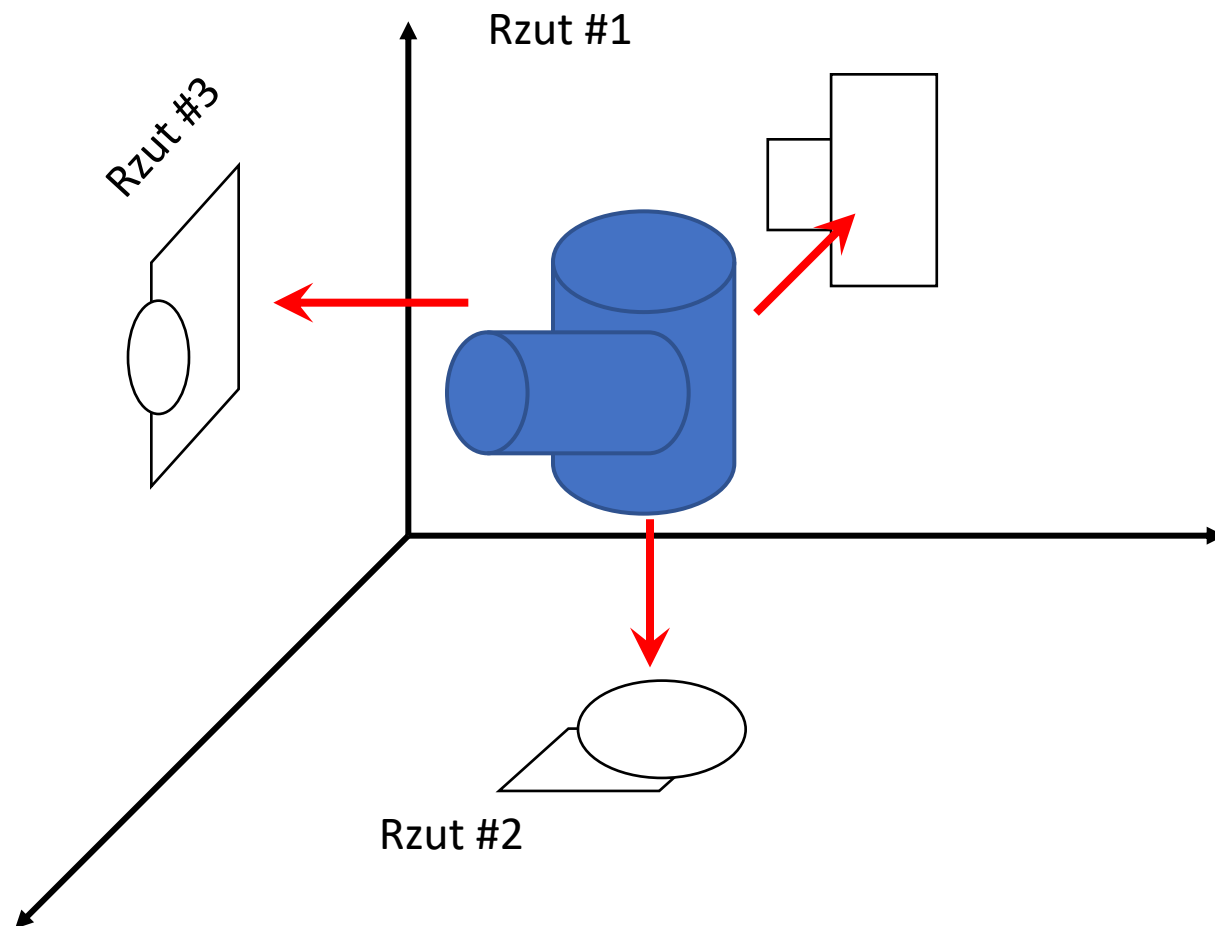
Jest sobie takie coś

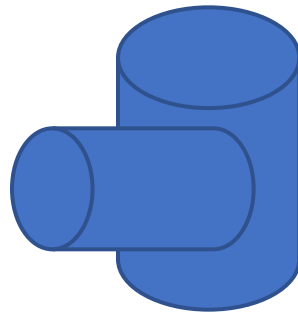
Opis:

*To coś jest walcem, i zanurzonym w nim drugim
mniejszym walcu. Osie walców nie przecinają się ale ...*

Techniczny sposób opisania tego czegoś

Chemiczny opis

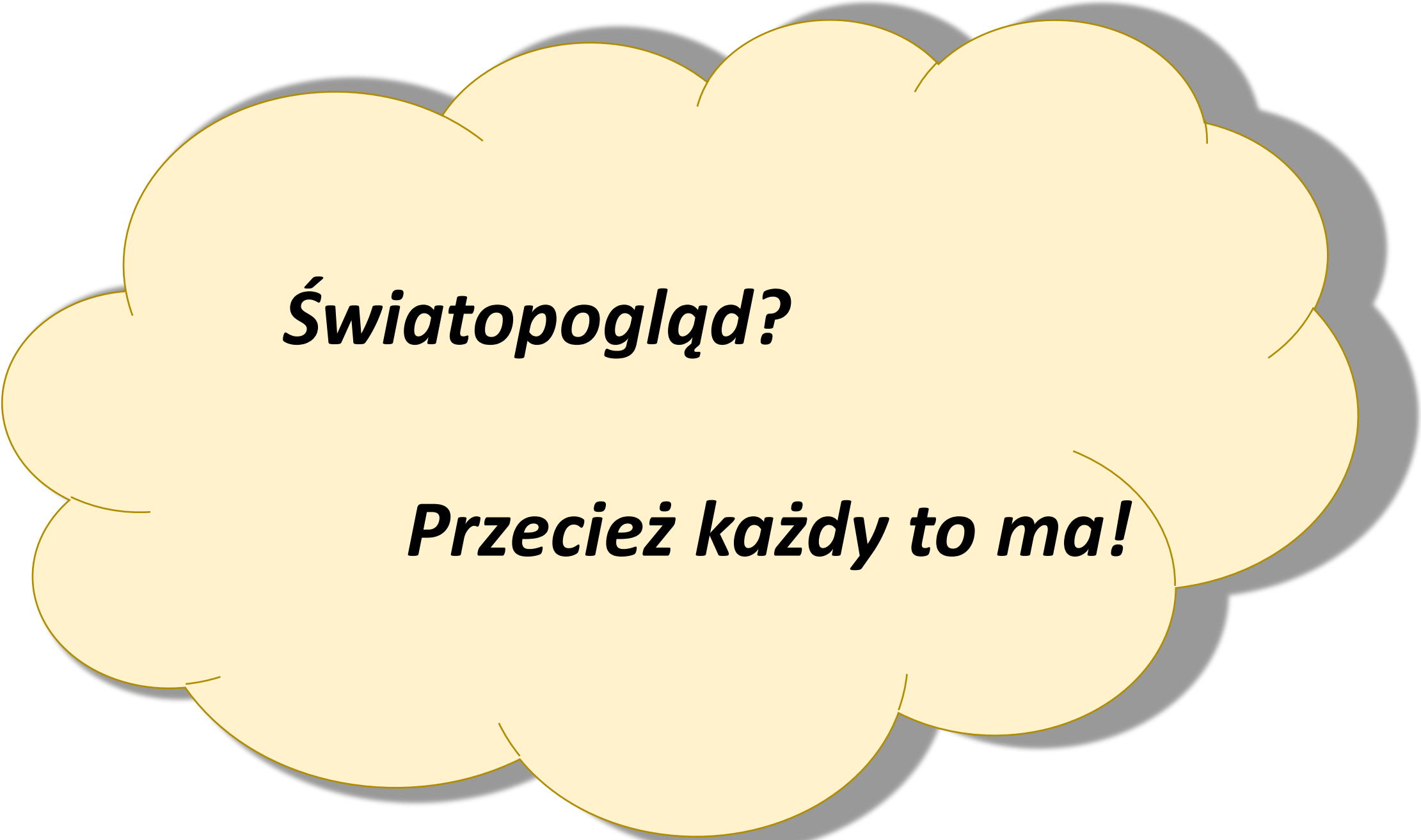

Opis:

To coś wykonane było z plasteliny? Modeliny?

Nie, ... z Zapomniałem.

#5. Światopogląd

Światopogląd?

Przecież każdy to ma!

Światopogląd (wg Wiki)

Światopogląd – względnie stały zespół przekonań i opinii (często wartościujących) na temat otaczającego świata, czerpanych z rozmaitych dziedzin kultury, głównie z nauki, sztuki, religii i filozofii.

Światopogląd

Światopogląd to osobisty opis rzeczywistości.

O światopoglądzie

1. Każdy go ma!
2. Skoro to opis – to składa się ze zdań.
3. Każdy z nas dzieli zdania swojego światopoglądu na wiedzę i wiarę.
4. Światopogląd to suma tego co wiemy i w co wierzymy.

**Problemem nie jest deklaracyjny
wybór właściwego światopoglądu,**

**problemem jest spójność poglądów,
a jeszcze większym spójność życia.**

#5a Klasyfikacja światopoglądów

Główne pytania światopoglądu

1. Skąd jestem?
2. Kim jestem?
3. Dokąd zmierzam?

Podział światopoglądów ze względu na używanie logiki

Osoba wyznająca
światopogląd nie używa
logiki.

Kryterium używania logiki

Tworzony światopogląd wyrażany
jest za pomocą zdań, dających
się wartościować. Można
używać logiki.

Sprzeczność,
choć trudno ją wykazać

Podział światopoglądów z uwagi na istnienie Boga

Osoba wyznająca
światopogląd nie używa
logiki.

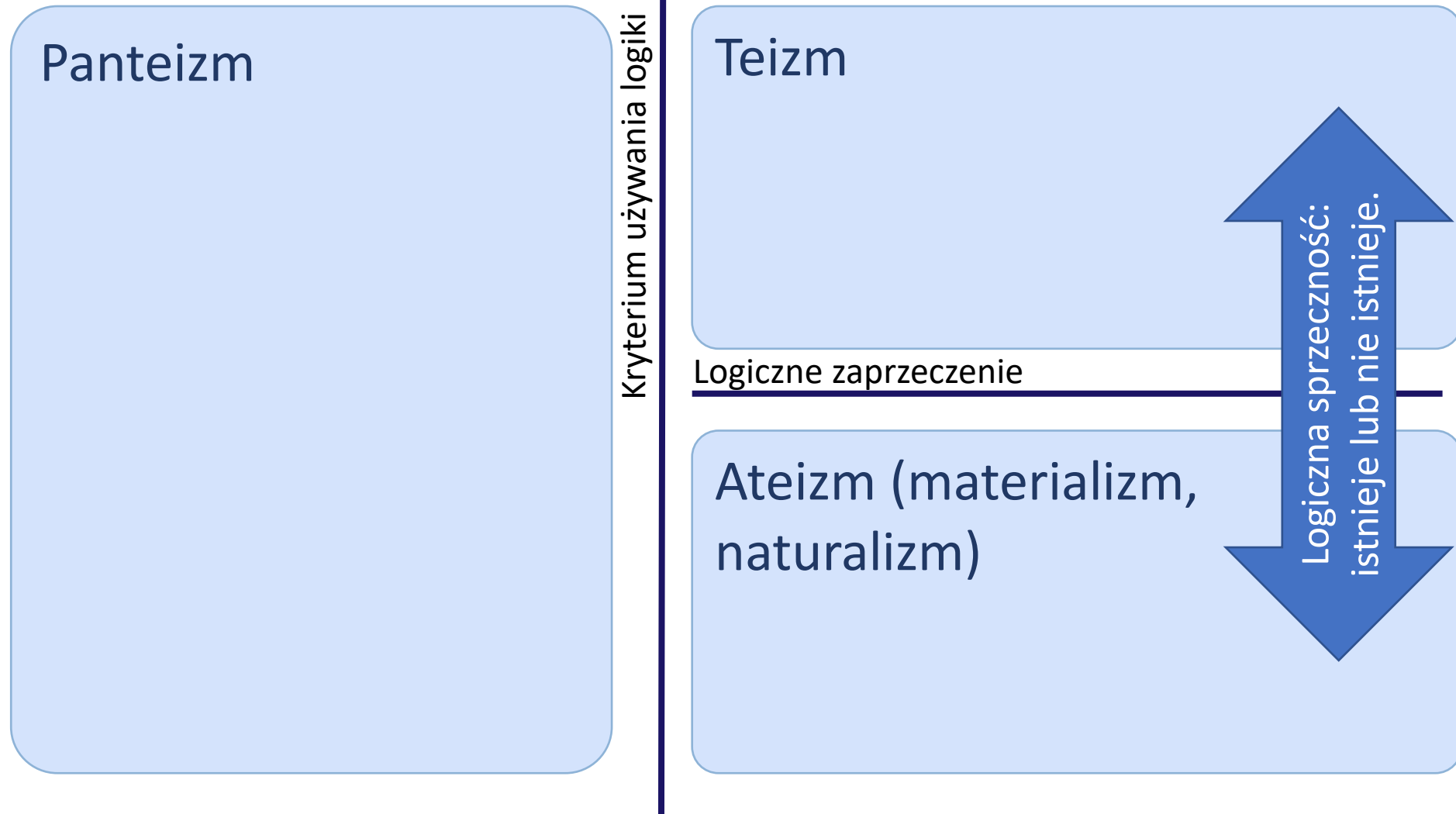
Kryterium używania logiki

Bóg (Stwórca) istnieje i jest
oddzielony od kosmosu
(wszechświata), który stworzył.

Logiczne zaprzeczenie

Tylko kosmos (wszechświat) istnieje
(zawsze istniał, będzie istniał).

Klasyfikacja światopoglądów i pierwsza próba ich nazwania

Klasyfikacja światopoglądów: 3 wystarczą

Panteizm

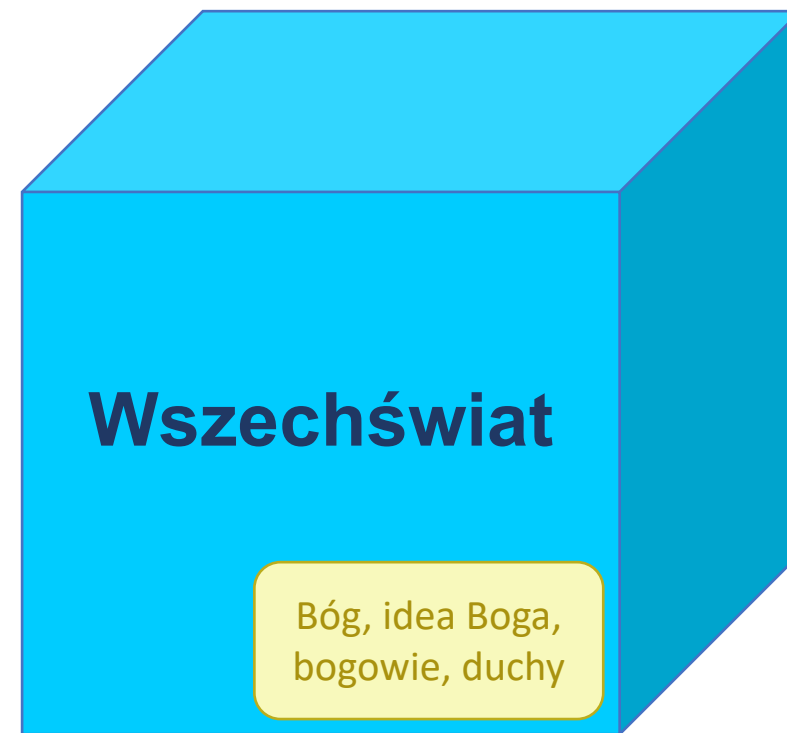
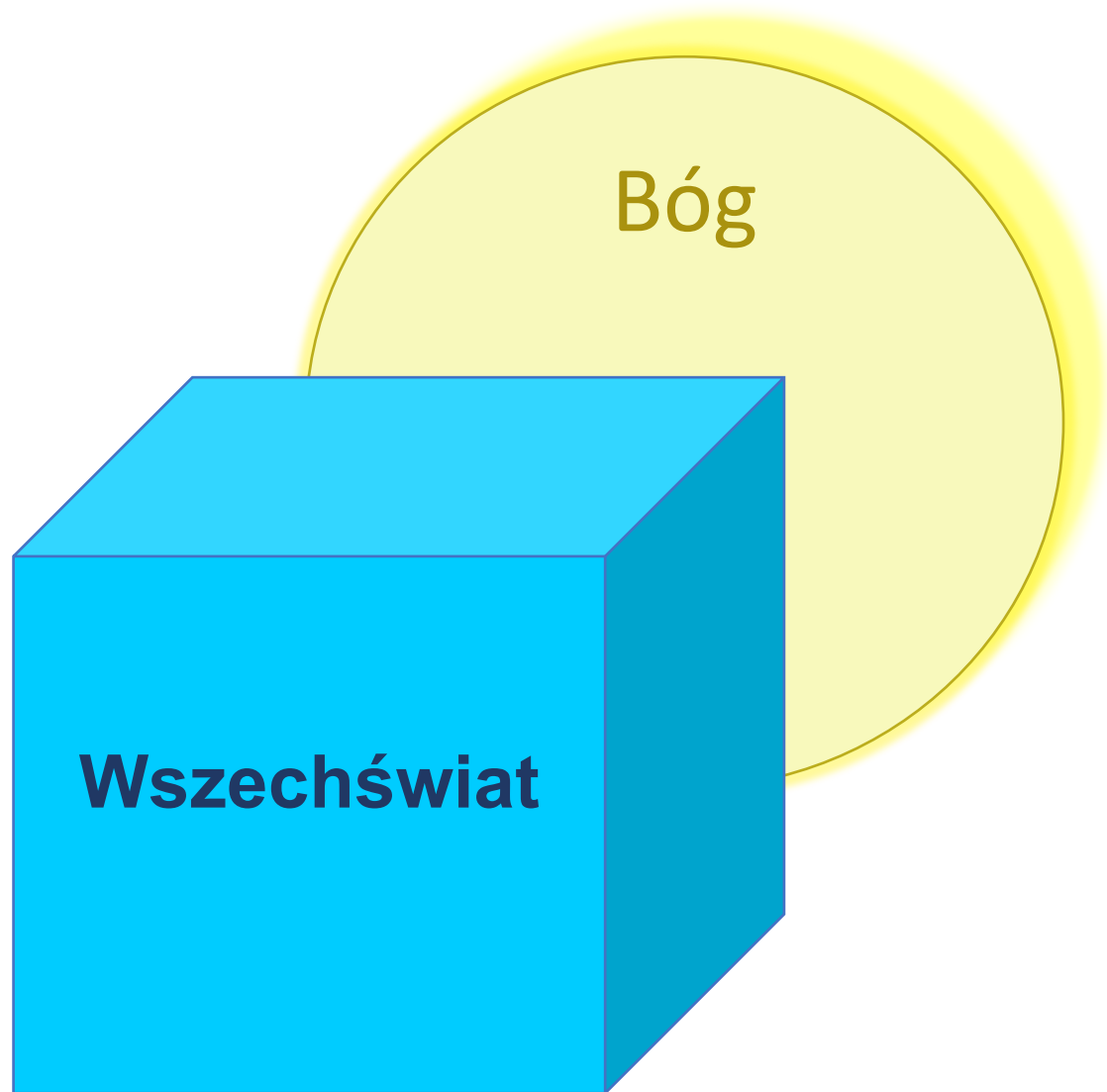
Kryterium używania logiki

Teizm

Logiczne zaprzeczenie

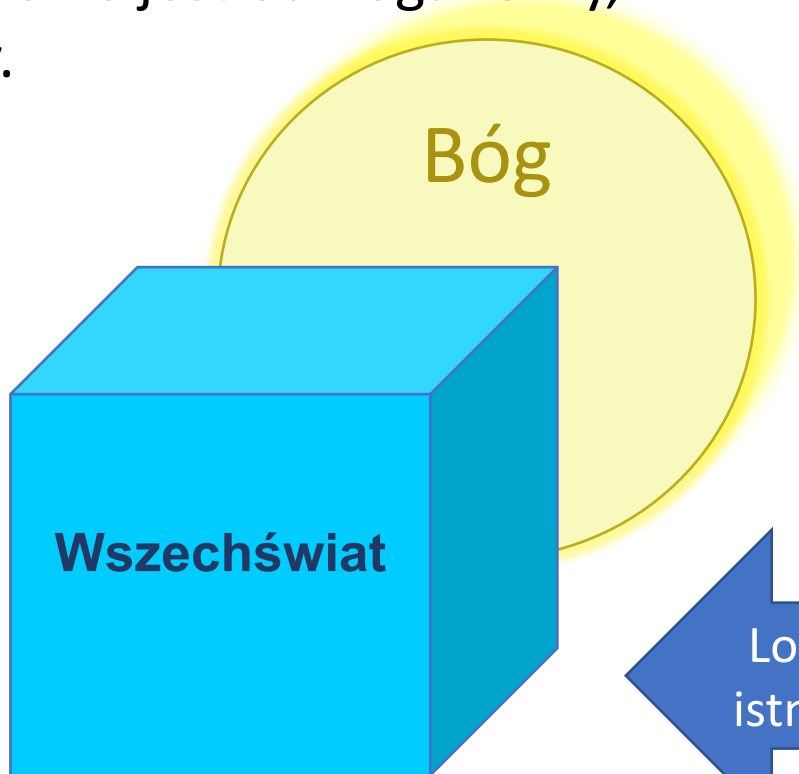
Ateizm (materializm,
naturalizm)

Teizm i ateizm

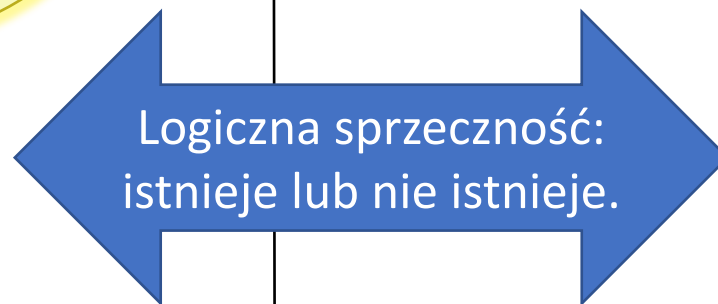

Teizm i ateizm oraz główna różniąca je idea.

Bóg, który zawsze istnieje stworzył wszechświat (kosmos) i wszechświat jako stworzenie jest od Boga różny, oddzielony.

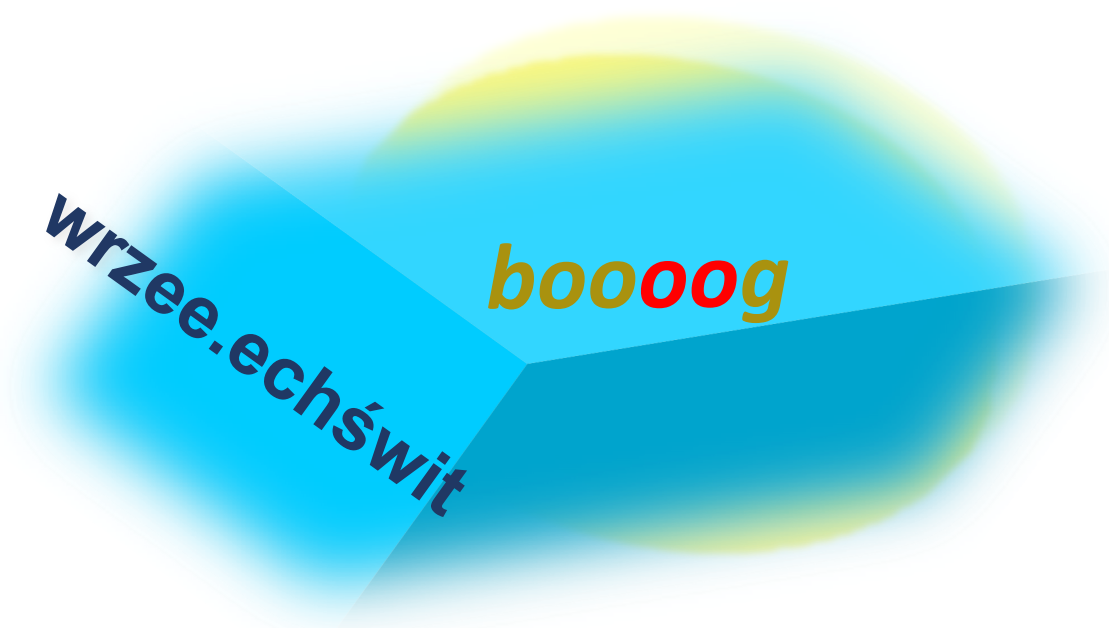

Tylko wszechświat istnieje (zawsze istniał, zawsze istniał będzie). Świat duchowy i świat idee jest jego częścią i można, a nawet należy go badać.

Logiczna sprzeczność:
istnieje lub nie istnieje.

Panteizm trudno porównywać z czymkolwiek

*Bóg jest wszystkim i wszystko jest Bogiem
ale nie próbuj tego zrozumieć.*

Problemem nie jest deklaracyjny wybór
właściwego światopoglądu,

problemem jest

(#1) **spójność poglądów,**
a jeszcze większym

(#2) **spójność życia.**

Bóg – Jest Który Jest

Bóg

*Na początku (czas)
Bóg (Który Jest) stworzył ...*

*Na początku (czas)
Bóg stworzył
niebo (przestrzeń) ...*

Bóg

Niebo (przestrzeń)

*Na początku (czas)
Bóg stworzył
niebo (przestrzeń) i ziemię (materię)*

Bóg

Niebo (przestrzeń)

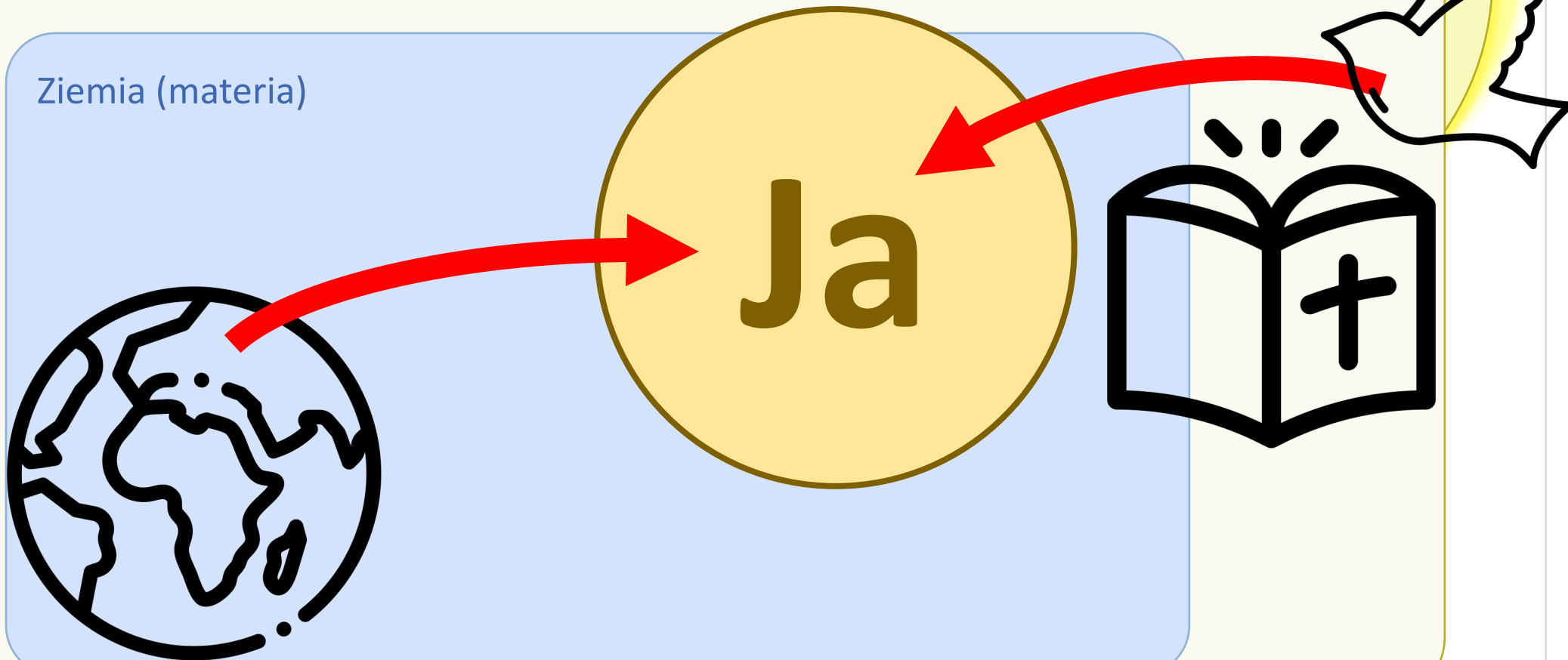
Ziemia (materia)

Ja na ziemi

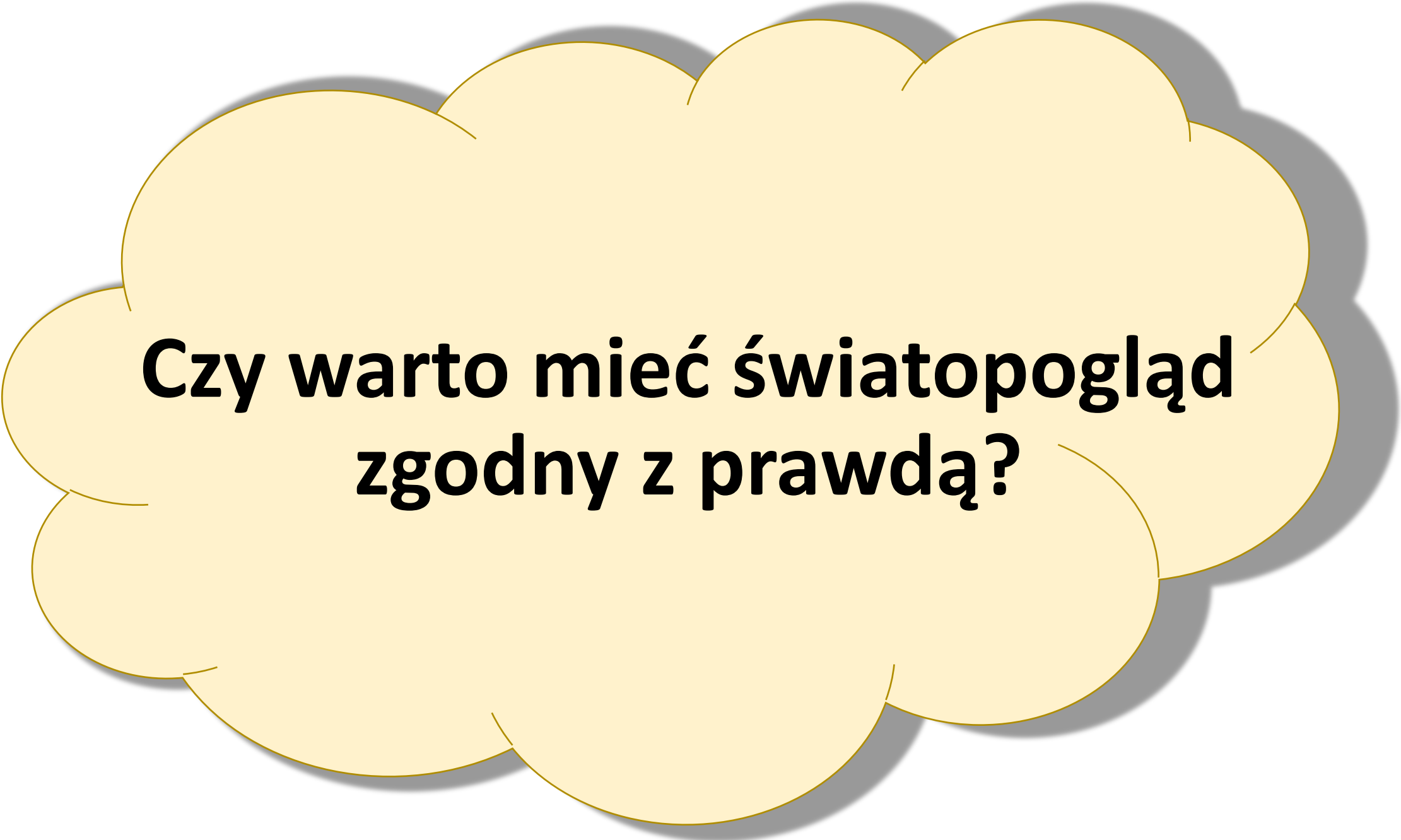
Bóg

Niebo (przestrzeń)

Ziemia (materia)

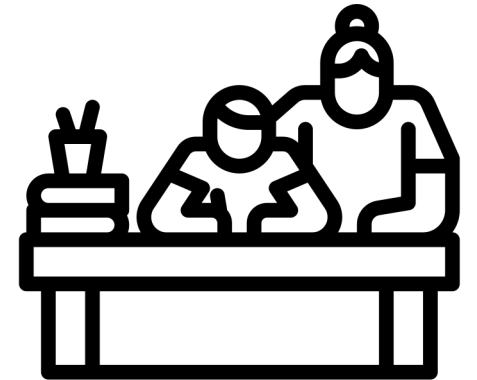
#6. Twój światopogląd a prawda

**Czy warto mieć światopogląd
zgodny z prawdą?**

Eksperyment (może być teoretyczny)

- W ciemnym pokoju odczytaj na (tradycyjnym) zegarze, która jest godzina.

Nowomowa

Nowomowa (ang. *newspeak*) – sztuczny język obowiązujący w fikcyjnym, totalitarnym państwie Oceania, przedstawionym w powieści *Rok 1984* George’a Orwella.

Charakteryzuje się tendencją do eliminacji jak największej liczby „niepotrzebnych” lub niekorzystnie nacechowanych wyrazów przez zastąpienie ich sztucznymi ekwiwalentami, w celu strywializowania języka oraz wyeliminowania nieprawomyślności przez takie przekonstruowanie języka, by niemożliwe stało się sformułowanie w myśli czegokolwiek, co godziłoby w panujący reżim – zarówno poprzez mowę, jak i myśli (tzw. myślozbrodnia).

Rola światła

(...) a światłość w ciemności świeci i ciemność jej nie ogarnęła.

(...) Była światłość prawdziwa, która oświeca każdego człowieka, gdy na świat przychodzi.

Na świecie było Słowo, a świat stał się przez Nie, lecz świat Go nie poznał. Przyszło do swojej własności, a swoi Go nie przyjęli.

Wszystkim tym jednak, którzy Je przyjęli, dało moc, aby się stali dziećmi Bożymi (...)

(Jan 1)

Wnioski

Wnioski i zachęta

1. Uczeń Jezusa myśli.
2. Uczeń Jezusa szuka prawdy.
3. Uczeń Jezusa żyje w prawdzie.
4. Uczeń Jezusa pomaga innym znaleźć prawdę.
5. Uczeń zawsze się uczy.